

#realne korzyści Pomorzan

15 LAT FUNDUSZY EUROPEJSKICH
W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Projekt współfinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Szanowni Państwo, mieszkańcy Pomorza!

Obecność w Unii Europejskiej to **#RealneKorzyści** dla Pomorzan. Od momentu przystąpienia Polski do wspólnoty europejskiej ponad dwukrotnie – do 44 mld zł w skali roku – wzrosła zagraniczna sprzedaż pomorskich towarów, a wartość kapitału zagranicznego zainwestowanego w naszym regionie zwiększyła się aż o 87%. Utworzono 250 tysięcy nowych miejsc pracy oraz rekordowo spadło bezrobocie – z ponad 21% w 2004 r. do poniżej 5% w 2018 r. Pomorskie efektywnie skorzystało też z funduszy europejskich. Od 2004 roku pozyskailiśmy blisko 46 mld zł, dzięki którym zrealizowaliśmy ponad 34 tysiące projektów.

Korzyści z naszej obecności w Unii Europejskiej to **#RealnaRzeczywistość**. To dziesiątki miliardów złotych zainwestowanych m.in. w nowe drogi, linie kolejowe, pociągi, nowoczesne budynki szpitali i specjalistyczny sprzęt, rewitalizacje miast, szkolenia podnoszące kwalifikacje pracowników i osób bezrobotnych oraz edukację. Ponadto, dzięki środkom unijnym skierowanym na rozwój obszarów wiejskich, w województwie pomorskim powstały świetlice wiejskie, boiska sportowe, place zabaw, wyremontowano drogi lokalne, zrewitalizowano centra wsi, utworzono lokalne targowiska, odnowione zostały zabytki ważne dla lokalnych społeczności. Fundusze europejskie dały także możliwość realizacji w regionie ważnych, inwestycji takich jak: budowa Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, rozbudowa Portu Lotniczego w Gdańsku, portów morskich w Gdańsku i Gdyni, realizacja pomorskiego odcinka trasy S7, utworzenie Europejskiego Centrum Solidarności, Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Gdyni czy inkubatora STARTER w Gdańsku. Te unijne inwestycje otwierają nas na świat, ale też światu pokazują jak atrakcyjne i wspaniałe jest Pomorskie.

Życzę Państwu przyjemnej lektury folderu, który przygotowaliśmy z okazji 15 lat obecności województwa pomorskiego w Unii Europejskiej. Życzę też satysfakcji z tego, co nam się udało. A osiągnęliśmy wspólnie bardzo wiele. Zmieniliśmy Pomorskie, które dziś jest regionem nowoczesnym, postrzeganym jako atrakcyjne miejsce do życia i pracy.

Jestem pewny, że ten sukces to zasługa przede wszystkim mieszkańców Pomorza. To Państwa głosy „za Unią”, „za integracją”, „za wspólną i bezpieczną przyszłością Europy” miały i nadal mają kluczowe znaczenie. To one dały nam – pomorskim władzom – stabilny kredyt zaufania, dzięki któremu mogliśmy przez 15 lat efektywnie wykorzystać dla Pomorza ogromną szansę, jaką była i nadal jest integracja europejska. Obiektywne wskaźniki gospodarcze i społeczne wskazują, że dobrze wypełniliśmy powierzone nam przez mieszkańców zadanie. Jest to dla nas źródło ogromnej satysfakcji.

Bądźmy dumni z naszego wspólnego sukcesu. Nie dajmy sobie tego odebrać. Pamiętajmy, że Unia Europejska to **#RealnaRzeczywistość** i **#RealneKorzyści** dla nas wszystkich.

Mieczysław Struk

Marszałek Województwa Pomorskiego

15 lat pomorskiego sukcesu w Unii Europejskiej

Radomir Matczak

dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

Mijające 15-lecie to okres dynamicznej transformacji województwa pomorskiego.

Na sukces rozwojowy regionu silnie wpływa efektywne wykorzystanie funduszy europejskich.

Ale członkostwo we Wspólnocie Europejskiej to przede wszystkim korzyści z uczestnictwa we wspólnym rynku, w tym swobodny przepływ ludzi, towarów, usług i kapitału w granicach Unii.

15-lecie integracji Polski z UE jest doskonałym momentem dla dokonania bilansu podsumowującego korzyści oraz koszty akcesji. Nasze członkostwo w Unii to przede wszystkim możliwość skorzystania z czterech wolności Jednolitego Rynku Europejskiego obejmujących swobodny przepływ osób, towarów, usług i kapitału.

Przed wszystkim: gospodarka

Ostatnie lata to okres głębokiej transformacji Pomorza, w którym gospodarka regionu wzrosła ponad dwukrotnie. Obserwujemy dynamiczny rozwój działalności przemysłowej. Wzrosło znaczenie sektora specjalistycznych usług, w szczególności w obszarze informacji i komunikacji, jak również związanych z administrowaniem i obsługą nieruchomości. Pomorscy przedsiębiorcy znakomicie odnaleźli się na Jednolitym Rynku Europejskim. Dzięki swobodnemu przepływowi towarów – ponad dwukrotnie (do 44 mld zł w ujęciu rocznym) wzrosła sprzedaż zagraniczna trafiająca w przeważającej części do państw Wspólnoty (około

73%). Poprawiła się także atrakcyjność inwestycyjna regionu. W latach 2004-2017 wartość kapitału zagranicznego ulokowanego w województwie pomorskim wzrosła o 87%, do ponad 4 mld zł. W większości jest to kapitał pochodzący z państw UE, co jednoznacznie wskazuje, iż Pomorze skorzystało również ze swobody przepływu kapitału w ramach Wspólnego Rynku.

Kluczem – dostępność transportowa

Warunkiem koniecznym pozyskiwania inwestorów była poprawa dostępności regionu. Dzięki środkom UE zrealizowane zostały kluczowe inwestycje transportowe: tj. pomorski odcinek drogi ekspresowej S7 łączącej Trójmiasto z Warszawą, czy modernizacja linii kolejowa E65 Gdynia-Warszawa, skracająca czas przejazdu na tej trasie do 3 godzin. Dynamicznie rozwija się Pomorska Kolej Metropolitalna. Liczba pasażerów PKM corocznie wzrasta o 1 mln. Rok 2018 zamknął się rekordową wartością – 4 mln przewiezionych osób. Jeszcze większą, sięgającą 5 mln liczbę podróżnych,

odprawiono na gdańskim lotnisku. Inwestycje zrealizowane w Porcie Lotniczym Gdańsk im. Lecha Wałęsy, w tym w szczególności budowa nowego terminala pasażerskiego, otworzyły Pomorze na świat. Dziś to 3 największe lotnisko w Polsce. Sukcesy odnoszą również porty morskie w Gdańsku i Gdyni, które dzięki takim inwestycjom jak np. Trasa Sucharskiego, czy tunel pod kanałem portowym w Gdańsku zostały lepiej skomunikowane ze swoim zapleczem. Wartość projektów portowych zrealizowanych od 2007 r. to około 5 mld zł, a ich efektem jest blisko dwukrotny wzrost obrotów przeładunkowych, z poziomu 34 mln ton w 2004 r. do 60 mln ton w 2018 r.

Kultura, turystyka i nauka

W dziedzinie kultury strzałem w dziesiątkę okazały się projekty utworzenia Europejskiego Centrum Solidarności oraz Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego, który organizuje m.in. Festiwal Szekspirowski. Aktywny wypoczynek promuje z kolei Pętla Żuławska. To licząca 303 km droga wodna, która łączy ze sobą liczne atrakcje związane z dziedzictwem kulturowym Żuław Wiślanych.

Port Lotniczy w Gdańsku

Wspomniane inwestycje sprzyjały wzrostowi atrakcyjności turystycznej Pomorza, której najlepszym miernikiem jest liczba turystów odwiedzających region – licząc od 2010 r. do końca 2017 r. to ponad 50 mln osób!

Europejskie Centrum Solidarności

Znaczące środki pozyskały pomorskie uczelnie wyższe: Uniwersytet Gdański uzyskał m.in. dofinansowanie sięgające niemal 240 mln zł na budowę budynków Wydziałów Chemii i Biologii. Z kolei Politechnika Gdańska przy wsparciu kwotą 62 mln zł sfinansowała budowę Centrum Nanotechnologii.

Efekty? Głównie dla mieszkańców!

Ogrom zmian, jakie dokonały się w gospodarce, kulturze i edukacji koresponduje z przemianami na rynku pracy. Pomorskie to region o najwyższej w Polsce dynamice zmian. O 250 tys. wzrosła ilość miejsc pracy. Diametralnie spadło bezrobocie – z ponad 21% w 2004 r. do poniżej 5% w 2018 r.

W efekcie, Pomorze jest atrakcyjnym miejscem do pracy i zamieszkania. Magnesem przyciągającym nowych mieszkańców jest również wysoka jakość życia, począwszy od dobrej oceny sytuacji materialnej, przez wysokie poczucie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, do ciągle rosnącego poziomu zadowolenia ze sposobów spędzania wolnego czasu. Nie dziwi zatem otwartość i tolerancyjność Pomorzan, jak i najważniejsze – zadowolenie z perspektyw na przyszłość. Dlatego, w przeciwieństwie do innych polskich regionów, liczba mieszkańców województwa wzrosła i zgodnie z prognozami, nadal będzie rosła. Transformacja gospodarcza ostatnich 15 lat jest zdecydowanym sukcesem Pomorza. ■

fot. ECS - Dawid Linkowski

Pomorska Kolej Metropolitalna

fot. Aleksander Olszak

Dzięki pracowitości i przedsiębiorczości mieszkańców Pomorza znakomicie wykorzystaliśmy szansę, jaką stworzyła integracja z Unią. Wartość środków UE pozyskanych na rozwój województwa w tym czasie przekroczyła 46 mld zł. Dzięki obecności we Wspólnocie Pomorze jest jednym z 20 najszybciej rozwijających się regionów UE. Dynamicznie rośnie pomorska gospodarka i poziom zatrudnienia. Mamy także swobodny dostęp do europejskiego rynku pracy. Powstają inwestycje istotne dla mieszkańców, podnoszące jakość ich życia.

Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego

Fundusze Europejskie to nowa infrastruktura dla Pomorzan

Jan Szymański

dyrektor Departamentu Programów Regionalnych
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

Dzięki obecności w Unii Europejskiej od 15 lat trwa w województwie pomorskim boom na inwestycje w rozwój infrastruktury. Szacuje się, że od 2004 roku ponad 60% nowych przedsięwzięć było współfinansowanych z UE, dziś jest to ponad 30%. To oznacza, że bez funduszy europejskich rozwój Pomorza – tak dynamiczny jak obecnie – nie byłby możliwy.

Cłonkostwo we wspólnocie europejskiej to dla Pomorza jeden z najważniejszych impulsów rozwojowych. To oprócz udziału we wspólnym rynku i otwartych granic, również fundusze europejskie, dzięki którym możemy rozwijać infrastrukturę regionu: budować drogi i linie kolejowe, inwestować w rozwój miast i atrakcyjność turystyczną regionu, remontować szpitale i kupować nowoczesny sprzęt medyczny, tworzyć parki naukowo-technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości oraz nowoczesne laboratoria uczelni wyższych, chronić środowisko, m.in. dzięki modernizacji energetycznej budynków i pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych. **Na co konkretnie przeznaczaliśmy fundusze europejskie?**

Ulica Łostowicka w Gdańsku

Dostępny i szybki transport

W zakresie dróg Zarząd Województwa Pomorskiego zainwestował m.in. w **przebudowy dróg, które stanowią dojazdy do węzłów autostrady A1**. W latach 2007-2013 wykonane zostały dojazdy do węzłów „Rusocin”,

„Pelplin” i „Kopytkowo”. Obecnie realizowany jest m.in. odcinek drogi 224 od Godziszewo do węzła autostrady A1 „Stanisławie”. **Drogowe inwestycje unijne połączyły także kluczowe miasta regionu oraz odciążą ruch drogowy wewnątrz miast** poprzez przebudowę układów komunikacyjnych lub budowę obwodnic. Wśród tych projektów są m.in.: przebudowy węzłów integracyjnych w Gdyni i Tczewie, ulic Poniatowskiego, Grunwaldzkiej i Sobieskiego w Słupsku oraz Łostowickiej i Havla w Gdańsku. Przebudowane zostały także ulice w wielu mniejszych miastach. Łącznie z programów regionalnych Zarząd Województwa Pomorskiego sfinansował 131 projektów, dzięki którym wyremontowaliśmy lub wyremontujemy 532 km dróg.

Środki unijne wsparły **rozwój transportu zbiorowego w miastach**. Nowe autobusy zakupiono m.in. w Gdyni, Słupsku i Starogardzie Gdańskim. Obecnie modernizujemy 34 węzły przesiadkowe w miastach, m.in. w Gdańsku, Rumi, Tczewie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach i Kwidzynie, które umożliwią połączenie wewnętrznie i zewnętrznie miasta sieciami dróg, linii kolejowych, tras rowerowych, obsługą publicznego transportu autobusowego i tramwajowego. Województwo pomorskie jest też liderem w **rozwój komunikacji rowerowej**. W perspektywie 2007-2013 zrealizowano projekt rowerowy na obszarze Trójmiasta, w ramach którego powstały ponad 42 km tras rowerowych. W perspektywie 2014-2020 samorząd województwa wraz z gminnymi partnerami buduje ponad 660 km szlaków rowerowych wzdłuż Wisły oraz wzdłuż brzegu Bałtyku. Środki unijne zapewniły także finansowanie dla powstania systemu roweru miejskiego MEVO

Ci, którzy mają wątpliwości co do zasadności naszej obecności w Unii Europejskiej lub nie widzą potrzeby wydatkowania tzw. środków unijnych, powinni przyjechać na Pomorze. Dynamicznie rozwijające się miasta, pękające w szwach ośrodki turystyczne – to dziś obraz współczesnego Pomorza – regionu atrakcyjnego gospodarczo, w którym żyje mentalnie nowoczesne i kreatywne społeczeństwo. Zawdzięczamy to wszystko obecności w strukturach unijnych. Od 2004 roku Pomorskie pozyskało z Unii blisko 46 mld zł, dzięki którym zrealizowaliśmy ponad 34 tysiące projektów.

Wiesław Byczkowski
Wicemarszałek Województwa Pomorskiego

w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot. W ramach **projektów z zakresu infrastruktury kolejowej** wsparte zostały połączenia, które są istotne z punktu widzenia przewozów pasażerskich i towarowych, m.in. zmodernizowano tzw. helski korytarz kolejowy na trasie Reda – Hel oraz Kościerzyna – Gdynia. Obecnie remontujemy kolejne 3 trasy kolejowe, w tym linię Szybkiej Kolei Miejskiej z Gdańska Śródmieścia do Rumi. Zakupujemy także 9 nowych pociągów IMPULS na linii Gdynia – Słupsk i Gdynia – Elbląg. Łącznie od 2004 roku Zarząd Województwa Pomorskiego sfinansował dzięki środkom unijnym 17 projektów dotyczących modernizacji 286 km linii kolejowych.

Rozwój miast

Finansowane były **projekty, które zwiększyły potencjał turystyczny oraz atrakcyjność inwestycyjną miast**. Przykładowe inwestycje to: rozbudowa Teatru Muzycznego w Gdyni, adaptacja fortów wojskowych w Gdańsku na centrum nauki Hevelianum czy stworzenie Filharmonii Kaszubskiej w Wejherowie. Z dużym sukcesem zainwestowaliśmy także środki z Inicjatywy JESSICA. Dzięki niej inwestorzy komercyjnych przedsięwzięć takich jak: Stary Maneż w Gdańsku, Stary Browar w Kościerzynie, Hotele Central i Focus w Gdańsku czy Aquapark w Redzie otrzymali preferencyjne pożyczki na realizację swoich inwestycji.

W latach 2007-2013 dotację otrzymało 8 projektów rewitalizacji zdegradowanych obszarów miast, w tym Traktu Książęcego w Słupsku, obszaru Starego Miasta w Tczewie czy Dolnego Miasta w Gdańsku. **W najbliższych latach rewitalizacją objętych zostanie 26 pomorskich miast**, m.in.: Gdańsk, Gdynia, Tczew, Wejherowo, Słupsk, Kościerzyna, Czarne, Gniew czy Brusy.

Infrastruktura i sprzęt dla szpitali

Fundusze unijne zmieniają także pomorską służbę zdrowia. Od 2004 roku Zarząd Województwa Pomorskiego sfinansował w obszarze zdrowia 114 projektów o łącznej wartości 988 mln zł. Wartość unijnych

dotacji dla tych inwestycji to ponad 623 mln zł. Dzięki tym środkom **budowane są nowe obiekty szpitali i remontowane istniejące budynki**. Finansujemy zakup specjalistycznego sprzętu oraz cyfryzację usług medycznych. Unijne inwestycje to specjalistyczny sprzęt (m. in. tomografy komputerowe i rezonanse magnetyczne) oraz remonty w takich podmiotach leczniczych jak: Wojewódzkie Centrum Onkologii, szpital Morski i szpital św. Wincentego a Paulo w Gdyni, szpital św. Wojciecha w Gdańsku, szpital im. J.K. Łukowicza w Chojnicach czy szpital specjalistyczny w Słupsku.

Rewitalizacja Traktu Książęcego w Słupsku

Fundusze europejskie zmieniły Pomorskie

Potwierdzają ten stan nie tylko wskaźniki rozwoju gospodarczego i społecznego. Również dane Komisji Europejskiej wskazują, że Pomorskie jest dziś w grupie regionów Polski i Europy, które rozwijają się najszybciej.

Dla nas najważniejsze jest jednak to, że środki unijne realnie wpłynęły na poprawę jakości życia mieszkańców. To dla władz województwa pomorskiego i pracowników samorządowych duża satysfakcja. Jesteśmy zdeterminowani, by w przyszłości osiągnąć jeszcze większe sukcesy dla Pomorza i jego mieszkańców.

Lepsza edukacja, lepsza praca, lepsze życie - 15 lat EFS na Pomorzu

Marcin Fuchs

dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

Województwo dobrze wykorzystało 15 lat w Unii Europejskiej. Dzisiaj z dumą spoglądamy na to, co udało się na Pomorzu osiągnąć w ubiegłych latach. Dokonując bilansu z perspektywy Europejskiego Funduszu Społecznego, oceniamy jak, dzięki europejskim funduszom, zmieniło się życie każdego z nas - naszych bliskich, przyjaciół, sąsiadów.

W ciągu 15 lat Samorząd Województwa Pomorskiego umożliwił realizację blisko 3 tysięcy projektów finansowanych z puli regionalnej EFS. Alokacja EFS dla regionu w okresie 2007-2019 wyniosła niemal 1 miliard euro. Prawie 600 tysięcy mieszkańców Pomorza uzyskało wsparcie w zakresie poprawy swojej sytuacji zawodowej, edukacyjnej i społecznej.

Walka z bezrobociem i wykluczeniem

W wyniku realizacji działań finansowanych ze środków EFS 113 tysięcy osób bezrobotnych zostało objętych aktywizacją zawodową. Ponad 98 tysięcy osób podniosło kwalifikacje i kompetencje zawodowe.

Od 2007 roku 60 tysięcy osób zagrożonych wykluczeniem objęto wsparciem umożliwiającym im powrót na rynek pracy. Istotne było i jest wspieranie osób z niepełnosprawnościami – od 2007 roku objęto wsparciem 13 327 takich osób.

Rozwój gospodarki i przedsiębiorczości

Pomorze wyróżnia się wysokim poziomem przedsiębiorczości. Blisko 20 tysięcy osób otrzymało bezzwrotne dotacje na założenie własnej firmy, na co władze województwa przeznaczyły łącznie kwotę ponad 75 mln zł. Na wsparcie mogły liczyć nie tylko firmy typu start up, ale także istniejące przedsiębiorstwa. Wsparcie szkoleniowo-doradcze trafiło do 13,5 tysiąca MŚP i ich pracowników.

Wsparcie edukacji przedszkolnej i opieki nad dziećmi do lat 3

W latach 2007-2013 władze województwa przeznaczyły na tworzenie nowych przedszkoli i wsparcie istniejących placówek kwotę ponad 82 mln zł.

Pomoc uzyskało 331 ośrodków wychowania przedszkolnego i 8 tysięcy dzieci z terenów wiejskich.

Agnieszka Kapła-Sokalska
członek Zarządu Województwa
Pomorskiego

Samorząd Województwa Pomorskiego uczynił z Europejskiego Funduszu Społecznego istotny instrument realizacji celów społeczno-gospodarczych. Z tego względu ważna jest aktywność samorządów oraz organizacji pozarządowych w aplikowaniu o środki z RPO. Dzięki nim, wspieramy wszystkie części regionu. Kolejnym wyzwaniem wdrażania EFS jest upowszechnianie profilaktyki zdrowotnej i rozwój usług społecznych.

Od 2014 roku utworzono ponad 5 tysięcy miejsc wychowania przedszkolnego i blisko 300 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Dodatkowo blisko 15 tysięcy dzieci może uczestniczyć w różnicowanych formach edukacji przedszkolnej.

Rozwój nowoczesnej edukacji, w tym zawodowej

Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne korzystały ze wsparcia, które pozwoliło im unowocześnić zaplecze dydaktyczne (nowy sprzęt trafił do 485 szkół) oraz zapewniło uczniom udział w różnicowanych zajęciach dodatkowych i pozalekcyjnych (od 2007 roku wsparcie trafiło do 190 tysięcy uczniów). 18 tysięcy nauczycieli skorzystało z pomocy w postaci kursów, szkoleń, studiów podyplomowych.

Samorząd Województwa Pomorskiego wspiera współpracę szkół i placówek kształcenia zawodowego z pracodawcami poprzez staże i praktyki odbywane u pracodawców. Od 2014 roku udział w nich wzięło blisko 6 tysięcy uczniów pomorskich szkół zawodowych.

Wyzwanie na przyszłość

Wyzwaniem w sferze społecznej jest zwiększenie dostępności do trwałych i wysokiej jakości usług społecznych skierowanych do rodzin dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (w tym seniorów, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży). Na rozwój usług społecznych, a tym samym na wsparcie rodzin Samorząd Województwa Pomorskiego przeznaczył dotąd ponad 100 mln zł. Wkrótce zamierza przeznaczyć na ten cel kolejne 100 mln zł.

Hevelianum - uczy i bawi

Mieszczący się w centrum Gdańska zespół obiektów wojskowych na Górze Gradowej wyszedł z mroku dawnych czasów. Gruntowna rewitalizacja tego obszaru pozwoliła na udostępnienie go w celach turystycznych, społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych.

Od połowy XVII wieku Góra Gradowa niejednokrotnie stawała się świadkiem bitew. Dziś stare mury i historyczne zabudowania niegdyś służące armii, skrywają wnętrza multimedialne i interaktywne. Tu historia spotyka się z nowoczesnością.

Powstałe dzięki współfinansowaniu Unii Europejskiej Hevelianum dostępne jest dla osób w każdym wieku. Nie ma takiego drugiego miejsca w Gdańsku – oferta wielu wystaw, warsztatów i pokazów, które bawią i uczą jednocześnie, pozwalają uczniom zdobywać wiedzę, a rodzinom twórczo spędzać wolny czas. Na terenie dużego parku można spacerować, organizować pikniki lub uprawiać sport.

Hevelianum zostało również przystosowane do potrzeb naukowo-dydaktycznych studentów z pomorskich szkół wyższych. Organizowane są w nim wykłady popularno-naukowe oraz pokazy, i zajęcia warsztatowe. Prezentowana w Hevelianum wiedza skupia się na naukach ścisłych: chemii, matematyce, astronomii, fizyce i biologii, ale nie pomija także ciekawych zagadnień z dziedziny humanistycznych, a przede wszystkim historii.

fot. UM Gdańsk

200 000 x KORZYSTAJĄCYCH ROCZNIE Z CENTRUM HEVELIANUM

85,2
MLN ZŁ

Wartość
Projektów

24,5
MLN ZŁ

Dofinansowanie
z Unii Europejskiej

Starter – miejsce sprzyjające przedsiębiorczości

Dzięki środkom unijnym powstał Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER. To przestrzeń, w której w przyjaznych warunkach mogą rozwijać się młode firmy z Pomorza. Z biur zlokalizowanych w Starterze skorzystało już w sumie **ponad 600 startupów**.

W ramach STARTERA zrealizowanych zostało wiele projektów szkoleniowych i doradczych dotyczących rozwoju przedsiębiorczości, m.in.:

STARTER DLA MAM

spotkania dla kobiet, które na równi z wychowaniem dziecka chcą realizować swoje pasje

EDU GENERATOR

cykl warsztatów i szkoleń skierowanych do nauczycieli, którzy są zainteresowani innowacyjnymi metodami nauczania

LEKCJE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

spotkania z uczniami i nauczycielami gdańskich szkół propagujące wiedzę z zakresu przedsiębiorczości

GDAŃSK BUSINESS WEEK

obóz przedsiębiorczości dla młodzieży

SOCIAL MEDIAL SHOW

konferencja dotycząca mediów społecznościowych

STARTER PACK

autorski pakiet materiałów do ćwiczenia kompetencji

35,8
MLN ZŁ

Wartość projektu

10,8
MLN ZŁ

Dofinansowanie
z Unii Europejskiej

fot. Gdańska Fundacja Przedsiębiorczości

Obwodnica Pruszcza Gdańskiego – odciążenie dla miasta

Środki unijne wsparły budowę obwodnicy Pruszcza Gdańskiego, która pozwoliła na znaczne odciążenie ruchu drogowego wewnątrz rozrastającego się z roku na rok miasta.

65,1
MLN ZŁ

Wartość
Projektu

45,7
MLN ZŁ

Dofinansowanie
z Unii Europejskiej

fot. UM Pruszcz Gdański

Pomorskie stawia na młode talenty

„Zdolni z Pomorza” to wyjątkowy na tle całego kraju projekt prowadzony przez Samorząd Województwa Pomorskiego. Polega na wsparciu najbardziej wybitnych uczniów pomorskich szkół, aby rozwinęli swoje zdolności oraz dobrze je wykorzystali w przyszłości.

W ramach całej inicjatywy realizowanych jest **26 projektów z udziałem samorządów powiatowych i uczelni**. Udział w nich mogą wziąć **najlepsi uczniowie** z klasy VII i VIII szkoły podstawowej oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych. Warunkiem jest posiadanie szczególnych uzdolnień w jednej z następujących dziedzin: biologii, chemii, fizyce, informatyce, matematyce bądź w zakresie kompetencji społecznych.

fot. Piotr Bojko

ZDOLNI Z POMORZA
W LICZBACH:

1583

uczniów w projekcie regionalnym

1892

uczniów w projekcie powiatowym

3207

uczniów w projekcie uczelnianym

768

nauczycieli objętych wsparciem

Uczniowie uzyskują między innymi szansę udziału w zajęciach pozalekcyjnych i warsztatach rozwijających kreatywność. Na największych pomorskich uczelniach odbywają się dla nich spotkania akademickie i kółka olimpijskie, które przygotowują uczniów do zwycięstwa w olimpiadach przedmiotowych. Najlepsi uzyskują indywidualną opiekę naukowca-mentora.

Dodatkowo, na poziomie regionalnym, Samorząd Województwa Pomorskiego organizuje konkursy, naukowe konferencje uczniowskie, szkolenia i seminaria dla nauczycieli, spotkania autorskie, letnie i zimowe obozy naukowe, a także przyznaje stypendia.

26,7
MLN ZŁ

Wartość
Projektu

22,7
MLN ZŁ

Dofinansowanie
z Unii Europejskiej

„Kompetencje na wymiar” – szansa dla niepełnosprawnych

Osoby z niepełnosprawnościami wielokrotnie udowodniły, że mimo dysfunkcji są bardzo wartościowymi pracownikami.

Dlatego ważne jest wspieranie tej grupy, na co pozwolił projekt Fundacji Integralia realizowany od lutego 2017 r. do września 2018 r.

759
TYS. ZŁ

Wartość
Projektu

721
TYS. ZŁ

Dofinansowanie
z Unii Europejskiej

Luiza Romanowska

Z wykształcenia archeolog i historyk sztuki. Flamenco skradło jej serce na ostatnim roku studiów i wytyczyło ścieżkę zawodową oraz stało się pasją życia.

W wolnych chwilach jeździ rowerem, podróżuje, uwielbia przyrodę, słucha muzyki, ostatnio maluje.

Raz do roku wyjeżdża na dłużej do Andaluzji, gdzie odpoczywa aktywnie – uczy się tańca i chłonie hiszpańską kulturę.

Wzięła udział w projekcie realizowanym przez Gdański Urząd Pracy w latach 2017-2018.

Dzisiaj prowadzi szkołę tańca Flamenco.

Skorzystała Pani z projektu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w powiecie M. Gdańsk i gdańskim. Skąd dowiedziała się Pani o inicjatywie?

O projekcie słyszałam już wcześniej, głównie od znajomych. Wziął w nim również udział jeden z członków mojej rodziny, dzięki czemu dowiedziałam się, jak to wygląda w praktyce, jakie są możliwości, jakie są plusy i minusy projektu.

Na czym polegał Pani udział w projekcie?

Udział w projekcie to przede wszystkim zyskanie środków na otwarcie własnej działalności gospodarczej. Złożyłam do urzędu wniosek z pomysłem na własną firmę i udało się.

Jak zmieniło się Pani życie od momentu założenia własnej działalności gospodarczej?

Działając jako firma jestem na pewno bardziej elastyczna i samodzielna na polu organizacji rozmaitych wydarzeń, zajęć, warsztatów tańca, koncertów itp. Łatwiejsza jest też współpraca z innymi firmami i placówkami, z którymi współpracowałam już wcześniej na zasadach umowy zlecenia. Więcej też realnie pieniędzy trafia do portfela (przynajmniej będąc jeszcze na małym ZUSie). Druga strona medalu jest taka, że więcej czasu i energii wymaga np. księgowość, pilnowanie terminów, podatków, przepisów. Łączy się to też z większą odpowiedzialnością i nieco większym stresem.

Skąd pomysł na założenie własnej szkoły tańca Flamenco?

Od jakiegoś czasu pracowałam jako instruktorka tańca flamenco w różnych placówkach, szkołach tańca.

W związku z powiększającą się liczbą uczniów, nie gasnącą pasją i chęcią własnego rozwoju, postanowiłam założyć własną szkołę (Szkoła Tańca Flamenco Anda Lu) i całkowicie się temu poświęcić. Kieruję się przekonaniem, że trzeba robić to, co się lubi i do czego ma się predyspozycje. Stąd mój wybór. Choć flamenco to taniec dość niszowy i nie zawsze jest łatwo, to uważam, że założenie szkoły tańca było bardzo dobrym pomysłem.

Czy Pani zdaniem fundusze unijne sprzyjają młodym przedsiębiorcom?

Oczywiście jest to wsparcie, które pozwala rozwinąć biznes na początku funkcjonowania, kiedy jeszcze trochę po omacku próbujemy się w tym odnaleźć, inwestujemy, popełniamy błędy i uczymy się. Fundusze sprzyjają z pewnością tym, którzy mają jakąś wizję i wiedzą, jak chcą ją zrealizować długoterminowo. A przy tym posiadają choć minimalne doświadczenie w swojej dziedzinie.

Przystanek dla zdrowia w Suchym Dębnie

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Gmina Suchy Dąb otrzymała dofinansowanie na projekt dotyczący budowy zewnętrznej siłowni z wyposażeniem fitness, umieszczonej na profesjonalnej, odpowiedniej do wykonywania ćwiczeń siłowych nawierzchni. Dzięki temu projektowi mieszkańcy gminy Suchy Dąb zyskali nowy przystanek dla zdrowia. Tego typu działalność prozdrowotna korzystnie wpływa na rozwój gospodarczy i turystyczny regionu.

fot. Krzysztof Rydwelski

62

TYS. ZŁ

Wartość
Projektu

35

TYS. ZŁ

Dofinansowanie
z Unii Europejskiej

Motywacją dla tej inwestycji była chęć uatrakcyjnienia obszaru tzw. Szwajcarii Kaszubskiej, czyli najwyższej części Pojezierza Kaszubskiego. Od lat w tej części województwa rozwija się między innymi agroturystyka, stąd też wynika troska lokalnych działaczy o poprawę jakości życia na tym obszarze.

Nowe oblicze drogi w Pszczółkach

1,53

MLN ZŁ

Wartość
Projektu

943

TYS. ZŁ

Dofinansowanie
z Unii Europejskiej

Dzięki środkom unijnym w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przebudowana została ulica Sienkiewicza w Pszczółkach. Przy drodze zamontowano również konieczne oświetlenie uliczne.

W ramach przebudowy ulicy Sienkiewicza zbudowano kanalizację deszczową i włączono ją do istniejących już sieci. Na poboczu jezdni wytyczono chodnik, który w całości został wyłożony kostką betonową w kolorze żółtym. Projekt uwzględnił również przebudowę i zabezpieczenie sieci telekomunikacyjnej i gazowej zlokalizowanej w obrębie drogi.

Nowa droga to także nowo wyznaczone parkingi oraz miejsca postojowe. Wjazdy do wszystkich istniejących już bram i furtek prowadzących do mieszkań i innych zabudowań zostały zachowane. Przy każdym wjeździe zastosowano obniżony krawężnik, by maksymalnie ułatwić mieszkańcom Pszczółek uczestnictwo w ruchu drogowym we własnym mieście.

fot. Krzysztof Rydwelski

Gmina Przywidz zakwitła lawendą

Lawendowa Osada to duży ekologiczny agroturystyczny kompleks w bezpośrednim sąsiedztwie lasu i największej w północnej Polsce, na Pomorzu i Kaszubach plantacji lawendy. Na terenie plantacji uprawianych jest kilkanaście jej odmian. Cała uprawa odbywa się bez zastosowania jakichkolwiek nawozów i pestycydów, a zatem jest całkowicie ekologiczna.

Goście osady mogą skorzystać z noclegu w jednej z Lawendowych Chatek. Obiekt pełni funkcję noclegowo-turystyczną i oferuje całoroczne miejsca noclegowe wraz z indywidualną kuchnią i łazienką. Odwiedzający mogą również spróbować tradycyjnych, przyrządzanych na miejscu lokalnych potraw.

Lawendowa Chatka to idealne miejsce dla osób szukających odprężenia, relaksu oraz regeneracji sił psychicznych i fizycznych na łonie natury. Zabudowania są inspirowane tradycyjną architekturą lokalną i stylem kaszubskim. Cały obiekt przyozdobiony jest bukietami lawendy, akcentami w kolorach delikatnego fioleto oraz motywami lawendowymi.

POCHODZĄCA Z LAWENDOWEJ
OSADY EKOLOGICZNA LAWENDA
MOŻE BYĆ STOSOWANA
W ŻYWNOSCI I KOSMETYKACH.

95

TYS. ZŁ

Wartość
Projektu

25

TYS. ZŁ

Dofinansowanie
z Unii Europejskiej

Zrealizowany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, wyjątkowy na skalę północy lawendowy projekt, służy promocji dziedzictwa kulturowego Kaszub.

fot. Katarzyna Piór / Fotokejt

Pomorska Wieś - 15 dobrze wykorzystanych lat

Justyna Durzyńska

dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

Świetlice wiejskie, boiska sportowe, place zabaw, siłownie zewnętrzne, ścieżki rowerowe, odnowione zabytki, zrewitalizowane centra wsi, lokalne targowiska, oczyszczalnie ścieków, sieci wodno-kanalizacyjne, drogi lokalne – setki takich inwestycji zostało zrealizowanych w województwie dzięki środkom unijnym skierowanym na rozwój obszarów wiejskich. Do tego trzeba jeszcze dodać środki dla przedsiębiorców, na rozwój już istniejących lub zakładanych nowych firm.

Domy kultury oraz świetlice wiejskie to niezwykle istotny element infrastruktury społeczno-kulturalnej dla lokalnych społeczności. Kosztująca ponad 130 mln zł, budowa nowych bądź modernizacja i wyposażenie niemal 500 obiektów oznacza powstanie infrastruktury wysokich standardów, z której korzystają lokalne stowarzyszenia, grupy nieformalne, koła gospodyń wiejskich i zespoły kulturalne. O ile przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane są głównie przez gminy lub instytucje kultury, o tyle lokalne formacje występowały o dofinansowanie tzw. „miękkich zadań” takich jak: spotkania edukacyjne, warsztaty rękodzielnicze i inne zajęcia dla dzieci, młodzieży, kobiet oraz seniorów.

Piękniejsze „centra wsi województwa pomorskiego”, odnowione zabytki sakralne? To również efekt realizacji projektów unijnych w ramach wsparcia obsza-

rów pozamiejskich. Łącznym kosztem wynoszącym ponad 50 mln zł nowe oblicze zyskało 200 centralnych skwerów i parków i kilkadziesiąt kościołów.

Infrastruktura sportowo – rekreacyjna to kolejny element, którego rozwój widoczny jest „gołym okiem”, a który – w tak szerokim zakresie – nie byłby możliwy bez unijnego wsparcia. Dzięki niemu w województwie pomorskim wybudowanych, zmodernizowanych i wyposażonych zostało ponad 700 placów zabaw, boisk sportowych, siłowni zewnętrznych, skateparków i innego rodzaju miejsc wypoczynku i rekreacji na obszarach wiejskich. W wielu miejscach powstały prawdziwe kompleksy rekreacyjne. Wsparcie trafiło nawet do najmniejszych zakątków naszego regionu, bo Samorząd Województwa premiował w kilku konkursach realizację projektów w mniejszych miejscowościach. Infrastruktura tego typu, wzbogacająca i urozmaicająca ofertę

spędzania wolnego czasu najmłodszych, młodzieży, rodzin oraz seniorów kosztowała ponad 100 mln zł. Kolejne środki zainwestowane zostały w budowę czy też szeroko rozumiane zagospodarowanie ponad 300 km ścieżek rowerowych i turystycznych, służących nie tylko rekreacji mieszkańców, ale stanowiących o stale rosnącej atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Skatepark w miejscowości Świątkowo, Gmina Bytów

To z kolei, w powiązaniu z walorami Pomorza stwarza nowe możliwości biznesowe, które tworzą miejsca pracy i pozarolnicze źródła dochodu na obszarach wiejskich. Szanse te widzą i wykorzystują lokalni przedsiębiorcy tworząc wysokiej jakości ofertę usług turystycznych, okoturystycznych, usług osobistych i dla gospodarstw domowych. Od roku Samorząd Województwa podpisał prawie 400 umów na utworzenie nowych oraz rozwój istniejących firm z kwotą dofinansowania 45 mln zł. Wynikiem ich realizacji ma być stworzenie blisko 500 miejsc pracy.

Na rozwój przedsiębiorczości oraz kształtowanie wysokiej jakości życia na obszarach wiejskich

wpływa odpowiedni standard podstawowej infrastruktury technicznej dającej dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, drogowej. Wartość inwestycji w tych obszarach, współfinansowanych z pieniędzy unijnych dedykowanych obszarom wiejskim, wyniosła ponad 600 mln zł.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że wiele projektów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich to projekty zaplanowane i wybrane do realizacji przez lokalną społeczność skupioną w lokalnych grupach działania, czyli w stowarzyszeniach integrujących sektor publiczny, prywatny oraz społeczny. Poszczególne grupy, działające na określonych obszarach naszego województwa, opracowały lokalne strategie rozwoju, w których określiły preferowane na swoim terenie typy projektów. Po zebraniu wniosków, przedstawiciele lokalnej społeczności tworzący Radę lokalnej grupy działania oceniają projekty wg ściśle określonych kryteriów, wskazując tym samym najlepsze dla rozwoju ich obszaru. Na terenie województwa pomorskiego funkcjonuje 15 lokalnych grup działania.

Z efektów realizacji setek projektów korzystają bezpośrednio lub pośrednio mieszkańcy najmniejszych miejscowości naszego regionu, choć to nie liczby, a przede wszystkim krajobraz pomorskiej wsi pokazuje, jak wiele zapóźnień udało się – przynajmniej w części – zniwelować dzięki wsparciu środków unijnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Targowisko gminne „Mój Rynek” w Trzebielinie

Józef Sarnowski
członek Zarządu
Województwa Pomorskiego

fot. Krzysztof Rydwelski

Dziś można zaobserwować jak rozwinęły się, na przestrzeni ostatnich 15 lat, obszary wiejskie naszego województwa, do których trafiły środki z Unii Europejskiej.

Ten czas został należycie wykorzystany: wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej, zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi czy promowanie obszarów wiejskich – to niektóre z obszarów rozwijających się. Liczę, że kolejna perspektywa finansowa zapewni dalszy wszechstronny rozwój pomorskiej wsi i umacnianie oddolnych inicjatyw społeczności lokalnych.

Impulsy dla Pomorza

Samorząd Województwa Pomorskiego zakupi łącznie 9 nowych pociągów „Impuls”. Na ten moment odebrano już 5, które mają 225 miejsc siedzących, miejsca dla osób o ograniczonej mobilności oraz 20 miejsc do przewozu rowerów. Pojazdy mogą osiągać prędkość nawet do 160 km/h. „Impulsy” obsługują wybrane połączenia na liniach: Gdynia – Łębork – Słupsk oraz Gdynia – Gdańsk – Tczew – Malbork – Elbląg.

Finansowanie:
Regionalny Program
Operacyjny Województwa
Pomorskiego na lata 2014-2020

Beneficjent:
Województwo Pomorskie

27,6
MLN ZŁ

Dofinansowanie z UE

fot. Aleksander Olszak

Centrum Onkologii przy Szpitalu Morskim im. PCK w Gdyni

Fundusze europejskie pozwoliły na wybudowanie czterokondygnacyjnego budynku mieszczącego m.in.: Blok Operacyjny z pięcioma zintegrowanymi salami operacyjnymi, Oddział Intensywnej Terapii, Oddział Chirurgii Onkologicznej, Oddział Ginekologii Onkologicznej, Izbę Przyjęć Onkologiczną, Salę dydaktyczno-szkoleniową i Sterylizatornię. Przeprowadzono także program profilaktyczny, w zakresie profilaktyki raka jelita grubego.

Finansowanie:
Regionalny Program
Operacyjny Województwa
Pomorskiego na lata 2007-2013

Beneficjent:
Szpitale Pomorskie Sp. z o.o.

44,7
MLN ZŁ

Dofinansowanie z UE

fot. Szpital Morski im. PCK w Gdyni

Nowości w przedszkolu w Potęgowie

Fundusze europejskie pozwoliły na wybudowanie na terenie przedszkola placu zabaw dla dzieci z huśtawkami, domkiem i piaskownicą z zadaszeniem. Posadzono również drzewka oraz zadbanie o ścieżki dla pieszych.

Finansowanie:
Program Rozwoju Obszarów
Wiejskich na lata 2014-2020

Beneficjent:
Gmina Potęgowo

143,7
TYS. ZŁ

Dofinansowanie z UE

fot. Krzysztof Rydwelski

Wsparcie dla osób bezrobotnych w Debrznie

Zajęcia aktywizacyjne, warsztaty komputerowe, szkolenia z podstaw przedsiębiorczości oraz indywidualne doradztwo biznesowe to założenia projektu „Start w biznesie z IPC”. Osoby bezrobotne oraz bierne zawodowo zostały otoczone opieką ekspertów, aby wrócić z odpowiednią wiedzą i motywacją na rynek pracy.

Finansowanie:
Regionalny Program Operacyjny
Województwa Pomorskiego
na lata 2014-2020

Beneficjent:
Miasto i Gmina Debrzno

1,4
MLN ZŁ

Dofinansowanie z UE

fot. Inkubator Przedsiębiorczości Cierśnie

Nowe życie Filharmonii Bałtyckiej

Polska Filharmonia Bałtycka w Gdańsku powstała w dawnym budynku elektrociepłowni z 1897 r. Projekt unijny obejmował przebudowę przemysłowego obiektu na cele kulturalne. Dziś jest to wizytówka promująca miasto i największa instytucja życia muzycznego w północnej Polsce, którą odwiedzają nie tylko mieszkańcy regionu, ale również turyści z całego świata. W 2018 roku w Filharmonii odbyło się 420 wydarzeń, podczas których instytucję odwiedziło 203 060 osób.

Finansowanie:
Zintegrowany Program
Operacyjny Rozwoju
Regionalnego na lata
2004-2006

Beneficjent:
Polska Filharmonia Bałtycka
im. Fryderyka Chopina
w Gdańsku

9
MLN ZŁ

Dofinansowanie z UE

fot. Paweł Klein

Ergo Arena w Gdańsku

ERGO ARENA to jedna z największych i najnowocześniejszych hal widowiskowo-sportowych w Polsce. Dotychczasowe największe imprezy sportowe, które odbyły się w ERGO ARENIE to: Mistrzostwa Świata i Europy w siatkówce, Mistrzostwa Europy w piłce ręcznej czy Mistrzostwa Świata w lekkoatletyce. Wśród gwiazd, które koncertowały w hali, są m.in. Lady Gaga, Depeche Mode i wiele innych. Od otwarcia w 2010 roku odbyło się 1321 wydarzeń, które zgromadziły łącznie 3 446 357 osób.

49,9
MLN ZŁ

Dofinansowanie z UE

Finansowanie: Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006

Beneficjent: Miasta Sopot i Gdańsk

fot. Fotobank.pl

Nowa droga w Przodkowie

W ramach projektu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” przebudowano drogę gminną Kobysewo-Kaliska. Na całym odcinku 2,14 km położono nową nawierzchnię z kostki betonowej.

Finansowanie:
Program Rozwoju Obszarów
Wiejskich na lata 2014-2020

Beneficjent:
Gmina Przodkowo

2,3
MLN ZŁ

Dofinansowanie z UE

fot. UG Przodkowo

Wsparcie rodzin w powiecie kwidzyńskim

„Rodzina to podstawa – rozwój usług społecznych wsparcia rodziny w powiecie kwidzyńskim” to projekt, który obejmuje wsparciem ponad 130 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. To możliwość udziału dzieci w warsztatach przedsiębiorczości, dziennikarstwa, matematyki oraz informatyki, a także wspólne wyjazdy integracyjno-edukacyjne dla całych rodzin.

Finansowanie:
Regionalny Program Operacyjny
Województwa Pomorskiego na lata
2014-2020

Beneficjent:
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Gdańska
w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie

2,2
MLN ZŁ

fot. ZHP Chorągiew Gdańsk

Rowerowa stolica Polski

Województwo pomorskie jest liderem wśród polskich miast w rozwoju komunikacji rowerowej. W latach 2007-2013 dzięki środkom z Unii na obszarze Trójmiasta powstały ponad 42 km tras rowerowych. W perspektywie do 2020 r. zostanie zbudowanych kolejnych 660 km szlaków rowerowych wzdłuż brzegu Bałtyku oraz wzdłuż Wisły. Środki unijne zapewniły także finansowanie dla powstania systemu roweru miejskiego MEVO w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot.

fot. Natalia Kłopotek-Głowczewska

Projekt: Rozwój Komunikacji Rowerowej
Aglomeracji Trójmiejskiej w latach 2007-2013

Finansowanie: Regionalny Program
Operacyjny Województwa Pomorskiego
na lata 2007-2013

Beneficjent: Miasto Gdańsk
(Partnerzy: miasta Gdynia i Sopot)

46,7
MLN ZŁ

Projekt: Budowa Systemu Roweru
Metropolitalnego OMG-G-S

Finansowanie: Regionalny Program
Operacyjny Województwa Pomorskiego
na lata 2014-2020

Beneficjent: Stowarzyszenie Obszar
Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot

17,2
MLN ZŁ

Pakiet 11 projektów: Pomorskie Trasy Rowerowe

Finansowanie: Regionalny Program
Operacyjny Województwa Pomorskiego
na lata 2014-2020

Beneficjenci: Pomorskie gminy
we współpracy z Urzędem Marszałkowskim

42,9
MLN ZŁ

Sierakowice z nową drogą

Dzięki funduszom unijnym w Sierakowicach powstała droga gminna na trasie Tuchlino - Szklana na odcinku Szklana - Jelonko. W ramach inwestycji wybudowano także szeroki na półtora metra chodnik usytuowany wzdłuż drogi oraz nową zatokę autobusową.

Finansowanie:
Program Rozwoju Obszarów
Wiejskich na lata 2014-2020

Beneficjent:
Gmina Sierakowice

1,9
MLN ZŁ

Dofinansowanie z UE

fot. Krzysztof Rydwelski

Pożyczki - dowiedz się więcej i skorzystaj!

Każdy przedsiębiorca wie, że prowadzenie własnej firmy wiąże się z ciągłym inwestowaniem, które pozwala na rozszerzenie produkcji czy zakresu świadczonych usług.

Jak zatem zakupić sprzęt czy rozbudować infrastrukturę, gdy środków pieniężnych brak?

Z POMOCĄ PRZYCHODZĄ POŻYCZKI

Fundusze europejskie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 pozwalają przedsiębiorcom korzystać z tanich i łatwo dostępnych pożyczek oraz poręczeń na inwestycje prorozwojowe. Do tej pory skorzystało z nich już 1147 przedsiębiorców, a łączna kwota udzielonych pożyczek wyniosła prawie 173 mln zł.

MIKROPOŻYCZKA

do 100 tys. zł

Dla mikro i małych firm

Przeznaczona na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych przedsiębiorstw.

POŻYCZKA ROZWOJOWA

od 100 do 300 tys. zł

Dla mikro i małych firm

Przeznaczona na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych przedsiębiorstw.

POŻYCZKA INWESTYCYJNA

od 300 tys. do 1 mln zł

Dla mikro i małych firm

Przeznaczona na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych przedsiębiorstw, mających na celu poprawę potencjału konkurencyjnego, poprawę zdolności do rozszerzenia działalności o nowe produkty lub usługi, zwiększenie produktywności.

POŻYCZKA PROFILOWANA

od 300 tys. do 1 mln zł

Dla małych i średnich przedsiębiorstw

Na inwestycje firm, wpisujące się w obszary Inteligentnych Specjalizacji Pomorza, mające na celu istotne poszerzenie rynków zbytu lub poszerzenie palety oferowanych produktów lub usług bądź znaczącą poprawę ich jakości.

POŻYCZKA NA INNOWACJE

od 200 tys. do 5 mln zł

Przeznaczona na finansowanie: badań przemysłowych, prac rozwojowych, procesu zabezpieczenia i ochrony własności intelektualnej, infrastruktury B+R przedsiębiorstw.

PORĘCZENIE

Wsparcie ukierunkowane na zabezpieczenie kredytów, pożyczek oraz transakcji leasingowych przeznaczonych na inwestycje rozwojowe firm. Wartość jednostkowego poręczenia wynosi standardowo do **500 tys. zł**, a w wybranych przypadkach nawet do **1 mln zł**.

Na terenie województwa pomorskiego dostępne są również:

**POŻYCZKA
NA MODERNIZACJĘ
ENERGETYCZNĄ**

**POŻYCZKA
REWITALIZACYJNA**

**POŻYCZKA
NA ODNAWIALNE
ŹRÓDŁA ENERGII**

Więcej informacji w **Punktach Informacyjnych**,
stronie www.rpo.pomorskie.eu/instrumenty-finansowe-alternatywa-dla-dotacji
oraz u **Pośredników Finansowych**.

**Punkt
Informacyjny**
Fundusze Europejskie

Masz pomysł na biznes, ciekawą
inicjatywę lub działasz lokalnie i chcesz
dowiedzieć się, czy możesz skorzystać
z Funduszy Europejskich?

A może interesują Cię dofinansowane szkolenia lub kursy?

Przyjdź do nas i dowiedz się, jak ubiegać się o unijne dofinansowanie.

Nasze Punkty są dla Ciebie dostępne.

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

Skorzystaj z usług Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w województwie pomorskim:

GDAŃSK

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Augustyńskiego 1

budynek Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

tel. 58 32 68 147, 58 32 68 148, 58 32 68 152

e-mail: punktinformacyjny@pomorskie.eu

pon.: 8.00 - 18.00, wt. - pt.: 8.00 - 16.00

GDAŃSK

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

Al. Grunwaldzka 472 D

Olivia Business Centre – budynek Olivia Six

tel. 58 32 33 106, 58 32 33 228

e-mail: gdansk.pife@pomorskie.eu

pon.: 8.00 - 18.00, wt. - pt.: 8.00 - 16.00

SŁUPSK

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Portowa 13B

budynek Słupskiego Inkubatora Technologicznego

tel. 59 714 18 44, 59 714 18 45

e-mail: slupsk.pife@pomorskie.eu

pon.: 8.00 - 18.00, wt. - pt.: 8.00 - 16.00

CHOJNICE

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Wysoka 3/16

budynek Wszechnicy Chojnickiej

tel. 52 334 48 47, 52 334 33 07

e-mail: chojnice.pife@pomorskie.eu

pon.: 8.00 - 18.00, wt. - pt.: 8.00 - 16.00

MALBORK

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Kościuszki 54

budynek Centrum Informacji Turystycznej

tel. 668 530 058, 728 486 436

e-mail: malbork.pife@pomorskie.eu

pon.: 8.00 - 18.00, wt. - pt.: 8.00 - 16.00

Więcej na stronie: www.funduszeuropejskie.gov.pl

#realne korzyści Pomorzan

/ Pomorskie w Unii

/ Pomorskie w Unii

/ Pomorskie w Unii

www.rpo.pomorskie.eu

Zdjęcia członków Zarządu Województwa Pomorskiego i dyrektorów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego - mat. prasowe UMWP
Zdjęcia na okładce: przód – materiały promocyjne PKM; Niepubliczne Przedszkole Skrzacik w Kłębowie; skatepark Świątkowo - Adam Jutrzenka
tył – PPNT Gdynia; UM Tczew; Szpital Specjalistyczny w Chojnicach; UM Łębork